

Lösningar till gränsvärdesuppgifterna med trigonometriska funktioner

1.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{5x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{3x} \cdot \frac{3x}{5x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{3x} \cdot \frac{3}{5} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin t}{t} \cdot \frac{3}{5} = 1 \cdot \frac{3}{5}$$

Det sista variabelbytet $t = 3x$ är kanske inte nödvändigt att genomföra, och det görs inte heller i en liknande situation i uppgift 6 nedan.

2. För $x > 0$ gäller

$$\frac{-1}{5x} \leq \frac{\sin 3x}{5x} \leq \frac{1}{5x}$$

Eftersom de båda ytterleden har gränsvärdet noll då $x \rightarrow \infty$, så gäller enligt

$$\text{instängningsregeln att även } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin 3x}{5x} = 0$$

3. Dela upp i två bråk:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3 \tan x + 2x \cos x}{4x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{3 \tan x}{4x} + \frac{\cos x}{2} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{3}{4 \cos x} \frac{\sin x}{x} + \frac{\cos x}{2} \right) = \frac{3}{4} \cdot 1 + \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$$

4. Använd konjugatförlängning:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \cos x)(1 + \cos x)}{x(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2 x}{x(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x(1 + \cos x)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x} \right)^2 \frac{x}{1 + \cos x} = 1^2 \cdot \frac{0}{2} = 0 \end{aligned}$$

5. Nästan en kopia på föregående:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \cos x)(1 + \cos x)}{x^2(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2 x}{x^2(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2(1 + \cos x)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x} \right)^2 \frac{1}{1 + \cos x} = 1^2 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

6.

$$\frac{3x^2}{\tan^2(2x)} = \frac{3x^2 \cos^2(2x)}{\sin^2(2x)} = \frac{3x^2 \cos^2(2x)}{\left(\frac{\sin(2x)}{2x}\right)^2 (2x)^2} = \frac{3 \cos^2(2x)}{4 \left(\frac{\sin(2x)}{2x}\right)^2} \rightarrow \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{1^2} = \frac{3}{4} \text{ då } x \rightarrow 0.$$